

izvedena, krasno kolorirana slika je »Spletski državni zbor« v cerkvi. Ta slika spominja gledalca z ozirom na dovršeno risano notranjščino cerkve in pa na paramente zbrane duhovščine na Brožikovega »Husa«. Krasna slika so »Srijemski mučenici«. Medović je tudi nežnočuteč pokrajinar. To priča »Groblje u kuni«, ki je bilo lani na svetovni razstavi pariški. Vrhutega je razstavil Medović svoj portret — on je duhovnik — ter še par drugih in celo vrsto studij, nekaj tihožitij i. dr. . . .

Medoviću kongenialcu, čeprav še ne tako razvit in dovršen umetnik, je Iveković, ki je enako spreten v čuvstvapolnih pokrajinah kakor v dramatičnih zgodovinskih slikah, dobrih portretih in finih genrih. Morebiti najboljša razstavljena genre-slika njegova je »San graničara«, ki je polna poezije, četudi je simbolika sanj nekoliko preveč vidna. »Veronika Deseniška« nam kaže v dramatični koncepciji tragičen hip iz slovensko-hrv. zgodovine. Slika je krasna. Dovršeno lep je prizor: »Oproštaj Zrinskoga i Frankopana od Katarine Zrinjske«. Nekako v duhu stare šole je slikan »Harač«, ki predstavlja znani prizor iz »Čengić-age«. Velik mojster je Iveković v pokrajinah. Pogledjte samo, kakšen je njegov »gledališki trg zagrebški v snegu«! Te barve! Najlepši njegovi sliki te vrste pa sta nemara: »Idila u slavonskoj šumi« in pa »Na šuljanju«. To je lirika! Iveković je razstavil tudi več portretov in studij.

Med Medovićevimi in Ivekovićevimi umotvori visi tupatam še par proizvodov drugih umetnikov in umetnic.

Viktor Rimay ima par dražestnih bronзовih skulptur (po Donatellu in Frangešu). Vučetić je razstavil par lepih portretnih studij, Sitzer pa neko tihožitje. Poseben prostor zavzemajo »Šole«. Tu so razstavili nekateri mladi nadarjeni slikarji in slikarice nad 50 svojih prvencev. Večina teh mladih umetnikov in umetnic prihaja iz šole Medovića ali pa Ivekovića. Prepričani smo, da se marsikateri izmed njih razvije sčasoma v popolnega mojstra.

V krilu, ki stoji vhodu nasproti, je pa razstavljenih nekaj arhitektonskih modelov. Ti modeli so deloma samo narisani, deloma pa so uliti v mavčevi masi. Tu vidite načrte in modele za cerkve, sinagoge, vile, privatne hiše, za trgovski muzej v Zagrebu i. dr.

Kaj pa — v Ljubljani letos ne bomo imeli nobene umetniške razstave? Kaj je s hrvaško umetniško razstavo v Ljubljani? Kaj dela naše »umetniško društvo?« . . .

(Konec prih.) A. A.

Med revijami

»Narodnogospodarski Vestnik« se imenuje mesečnik, ki ga je začelo izdajati na novo ustanovljeno slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. Ureja ga g. dr. Viktor Murnik, tajnik trgovinske zbornice. »Narodnogospodarski Vestnik« se ne bo pečal samo s trgovinskimi stvarmi, ozirati se mu bo, kakor piše uredništvo, na vse narodno gospodarstvo, ki mu je ravno trgovstvo gibalo in gonilo. Pred vsem ne bo zanemarjal industrije in obrti, s katerima vežejo trgovino najožje vezi. In ker trgovca živo zadevajo trgovska, carinska, davčna politika, pa tudi deželno in državno finančno gospodarstvo, bo pozoren tudi na te stvari. List bo sploh zastopal narodnogospodarske koristi slovenskega

naroda . . . »Narodnogospodarski Vestnik« je lep znak razvijajočega se in napredujočega slovenskega trgovskega stanu. Prvi dve številki imata izbrano in aktualno vsebino. Med drugimi članki omenjamo samo obširno razpravo o bodoči slovenski višji trgovski šoli, ki je pač nujna potreba za ves slovenski trgovski stan. »Narodnogosp. Vestniku« je cena za celo leto 8 kron.

Коло — Kolo, književni i naučni list, je začel izdajati letos v Belem gradu D. A. Živaljević. Izhaja po dvakrat na mesec. »Kolo« se ozira rado tudi na nas Slovence. Med drugim prinaša prevod Rutarjevega potopisa »Carigrad«. Sotrudnik »Kola« je tudi g. Gavrilović. V petem zvezku piše nekdo o švedskem pesniku grofu Snoilskem, ki je, kakor sam pravi, po rojstvu Slovenec, in pa o Jensenu. V 8. zvezku z dne 16. maja (st. st.) pa je objavil g. A. G. (avrilović) članek »Kořak u književno jedinstvo«, v katerem poroča o »Zvonovem« predlogu, tičočem se vzajemnega književnega delovanja »slovenske in hrvatske Maticice«. Gosp. Gavrilović s srbskega stališča pozdravlja z navdušenjem naš predlog, priporoča ga Hrvatom v resno uvaževanje ter dostavlja, da bi bilo dobro, ko bi se Slovenci seznanili tudi s srbskimi narodnimi pesmimi . . .

Naše obnebjje

Astronomski koledar za junij. Merkur je večernica. — Venera se prikaže tekom junija kot večernica na severozapadnem nebu. — Mars sveti na zapadnem večernem nebu in zahaja 1. junija ob 1. po polnoči, proti koncu mesecu pa po 11. po noči. — Jupiter se vidi celo noč; začetkom meseca izhaja ob 10. zvečer. — Saturn izhaja začetkom meseca ob 10¹/₄ zvečer, konec junija pa ob zapadu solnca na jugovzhodnem obzorju.

Splošni pregled

Petdesetletnica Vrazove smrti. Dne 24. maja je minulo 50 let, kar je umrl slavni »Ilir«, naš slovenski rojak Stanko Vraz, porojen v Slovenskih Goricah na Štajerskem. Vraz ni bil samo genialen pesnik, ki je ostavil za sabo knjigo nesmrtnih poezij, on ima tudi zaslug kot nabiratelj slovenskih narodnih pesmi. V naši jugoslovanski zgodovini pomenja Vrazovo ime pa še cel program. V dobi ilirizma je bil kot Slovenec popolnoma prestopil v hrvaški tabor, misleč, da pojde za njim tudi vsa ostala slovenska inteligencija. To se ni zgodilo. Pa četudi ilirizem ni zmagal, vendar stoji v naši polpreteklosti Vrazova podoba kakor nekak velikanski proroški kip, ki nam vsem neprestano kliče v spomin, da le v najtesnejši zvezi s hrvaštvom in srbstvom, le v živi in v dejanski duševni in kulturni vzajemnosti z ostalim jugoslovanstvom in pa z vsem slovanstvom sploh smo Slovenci nekaj, prepuščeni samim sebi in ločeni od svojih plemenskih bratov pa smo šibko drevesce, ki ga podere prvi vihar..

